A°. 1801. Nº. 143

BINNEN- BATAAFSCHE LANDSCHE COURANT.

DINGSDAG DEN 17 NOVEMBER.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

AMSTERDAM *den 14 November.* Den 9. deezer is door het Staats Bewind tot Lid in het Committé van Justitie deezer Stad aangeteld de Burger Mr. *R. W. Tadama*, in plaats van den Burger Mr. *C. W. Visscher*, die hem onlangs als Procureur der Gemeente vervangen heeft.

De tweede Divisie van 's Lands Esquader, uit *Hellevoetsluis* gezeild, is den 11. en 12. deezer behouden in *Texel* binnengeloopen.

DE HAGE *den 16 November.* De *Fransche* troepen, die zig in deeze Republyk bevinden, hebben een besluit van de Consuls ontfangen, waar by 600. man van elke halve Brigade verlof bekomen, om eenigen tyd in *Frankryk* door te brengen; het getal der uit deeze Republyk te vertrekken *Franschen* zal byna drie duizend man bedragen. De Agent van Oorlog heeft aan de Commandanten der Corpsen, tot de *Bataafsche* Armée behoorende, aangeschreeven, om te supersedeeren met het aanwerven van manschappen, met uitzondering der Pontonniers en der Artillery.

Men verneemt, dat de somme, welke, overeenkomstig een der geheime artykelen der geslootene Conventie tot het vertrek van vyftien duizend man *Fransche* troepen uit de *Bataafsche* soldy, ter vereffening der pretensien der respective Corpsen aan den Generaal en chef *Augereau* betaald is, bedraagt één millioen.

Het *Bataafsch* esquader, naar de *West-Indien* bestemd, zal, zo men verzekert, ook een aantal *Fransche* troepen naar *Zuid-America* overbrengen. Men ziet ook eerstdaags de benoeming van de nieuwe Gouverneurs onzer Colonien en Bezittingen in de *Oost-* en *West-Indien* te gemoet.

Een der Battaillons van de 54. halve Brigade *Franschen*, begeeft zig uit *Gelderland* naar *Vlissingen*, om aldaar guarnisoen te houden.

De Adjudant-Commandant *Massabeau* komt alhier uit *Utrecht*, als tot den Staf van den Generaal *Victor* behoorende.

ADVERTENTIE.

De fungeerende AGENT VAN FINANTIEN adverteert hier mede aan ieder, wien zulks zoude mogen aangaan, dat 's Lands UITLEGGER TER RECHERCHE, *geposteerd op den Abt*, van den 6. December aanstaanden, van daar, als naar gewoonte, geduurende het Winter-Saisoen, zal worden ingetrokken, en dat dierhalven het Comptoir te *Harlingen*, tot den 10. Maart 1802., als de *uiterste Wacht* zal moeten worden beschouwd en aangedaan.

In den Haag, den 12. November 1801.

Op last van voornoemden fungeerenden Agent.
T. C. DE BORDES.

ADVERTENTIE.

De fungeerende AGENT VAN FINANCIEN adverteert hiermede, dat op heden, ingevolge Decreet van het thands gedissolveerd Vertegenwoordigend Ligchaam, in dato 31. Mey 1799, ten overstaan van G. committeerde Leden uit de Nationaale Rekenkamer, in het openbaar, zyn *uitgeloot* de navolgende OBLIGATIEN, *rentende* VIER PER CENT, *en losbaar binnen* DERTIG JAAREN, als:

Nº.	4.	Nº. 1079.	Nº. 2390.	Nº. 3393.	Nº. 4194.		
	57.	1266.	2393.	3401.	4197.		
	175.	1350.	2471.	3405.	4212.		
	194.	1460.	2571.	3454.	4245.		
	207.	1597.	2599.	3543.	4484.		
	259.	1685.	2675.	3600.	4496.		
	293.	1730.	2690.	3676.			
	394.	1751.	2732.	3680.			
	556.	1831.	2793.	3724.			
	573.	1862.	2880.	3749.			
	659.	1931.	2885.	3809.			
	679.	1933.	3020.	3862.			
	758.	2153.	3089.	3868.			
	774.	2190.	3093.	3889.			
	779.	2296.	3158.	3958.			
	830.	2310.	3225.	4160.			
	861.	2332.	3286.	4180.			
	868.	2345.					
	1052.						

Welke midsdien, *met de Interessen tot den laatsten December deezes Jaars ingesloten*, na den 15den December eerstkomende, ten Comptoire van den Ontvanger-Generaal der Administratie te Lande, *N. M. Boogaert van Alblasserdam*, tegen intrekking der Obligatien en alle de daarby behoorende Coupons, *in gereeden Gelde*, zullen worden afgelost.

Den Haag, den 16. November 1801.

Op last van voorn. Agent
CANNEMAN, *L. S.*

ADVERTENTIE.

De fungeerende AGENT VAN FINANCIEN bericht hier mede aan zodanige Houders van Effecten, die in October laatstleeden en in vroegere maanden ter Conversie in Nationaale Schuldbrieven zyn opgeroepen, en welken dezelve Effecten ten voorschreeven einde tot nu toe, *niet* aan het Bureau van Conversie hebben ingegeeven, om het even of zy deswege door denzelven Agent *al* dan *niet* zyn of zullen worden diligent verklaard, — dat zy zig als nog met hunne Effecten behooren te vervoegen aan de respective Comptoiren, alwaar de royeering en aanzuivering der Interessen is geschied, ten einde aldaar, ten gevolge der gestelde orders, zonder uitzondering, op dezelven den interest tot primo December aanstaanden te ontfangen, — zullende zy *daarna* deeze alzo aanbetaalde Effecten, ten voorschreeven Bureele overbrengende, voor dezelven bekomen Nationaale Schuldbrieven, *gedateerd primo December* 1801.

In den Haag, den 10. November 1801.

op last van voornoemden Agent.
T. C. DE BORDES.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIËN.

De Heer *de Gregorio*, Secretaris van het Heilig Collegie, door den Paus benoemd tot zynen provisioneelen Nuncius by het nieuwe Hof van *Etrurien*, heeft den 20. October te *Florencen* zyne eerste audientie by den Koning gehad, van wien zyn voorganger, de Heer *Galeppi*, nu tot Nuncius te *Lisabon* benoemd, ter zelfder tyd affscheid nam, en eene kostbaare snuifdoos ten geschenke ontfing: — Op het Eiland *Elbe*, het laatste toneel der gelukkiglyk geëindigde vyandelykheden, is alles vreedzaam en stil, en het weinig geächte *Porto-Ferrayo* geniet de eere, van door de *Fransche* wapenen niet te hebben kunnen bedwongen worden.

RUSLAND.

Geduurende 's Keizers verblyf te *Moscow*, en ter gelegenheid zyner Krooning, heeft hy, by zyne reeds gemelde genadebewyzen, op den 27. September, ook nog eene gewigtige Ukase uitgegeeven, by welke de dirigeerende Senaat gelast wordt eene Commissie te benoemen, ten einde te onderzoeken, of onder de *Russische* onderdaanen, die zig in hegtenis of in ballingschap bevinden, ook dezulken zyn, wien deeze straffe opgelegd is wegens misdaaden, welke op *gevoelens* en *denkwyze* betrekking hebben, en vervolgens van haare bevinding in deezen den Keizer verslag te doen. Ingevolge dit bevel is reeds werkelyk eene zodanige Commissie benoemd, en door den Keizer op den 2. October bekragtigd.

De Graaf van *Panin*, Minister der buitenlandsche betrekkingen, (van wien, ter gelegenheid van den dood van wylen *Paul I.*, zo veel gezegd is,) heeft zyne demissie gekreegen, en tevens het *verlof*, om drie jaaren buiten 's Lands door te brengen. Hy wordt vervangen door den Graave van *Kotschuby*, voormaaligen Gezant van ons Hof te *Constantinopolen*, en nu laatstelyk Minister der binnenlandsche zaaken.

ZWEEDEN.

Hunne Koninglyke Majesteiten, welke zig met haare doorlugtige ouders tot nog toe op het Lustslot *Drottningholm* waren blyven ophouden, zyn den 28 October in derzelver gezelschap naar *Upsal* vertrokken. — Eenige dagen vroeger was onze buitengewoone Gezant aan het *Weener* Hof, Graaf *de la Gardie*, van deeze zyne zending te *Stokholm* terug gekoomen. — In laastgemelde Hoofdstad is, den 27 October, te midden van eenen hevigen storm, een allervreesykste brand uitgebrooken, welke van agt uuren des avonds tot drie uuren in den volgenden morgen voortgeduurd, meer dan vyftig huizen in de asschе gelegd, en veele honderden menschen in den beklagenswaardigsten toestand gebragt heeft.

Behalven de meetingen, op onderscheidene tyden en in onderscheidene oorden der aarde, van een gedeelte des Meridiaans gedaan, heeft onze Academie van Weetenschappen beslooten op nieuw eenen graad van dien boog in *Zweedsch Lapland*, en dus veel nader dan immer te vooren by de Pool, te doen meeten. Twee onzer beroemdste meetkundigen de Heeren *Ofwerbom* en *Schwamberg*, met deezen taak belast, en reeds met het eind der maand April tot het neemen der noodige voorafgaande schikkingen vertrokken, hebben thans van dat gedeelte van hunnen arbeid aan de Academie verslag gedaan, en wagten voorts alleenlyk de aankomst van een werktuig af, het welk de vermaarde *Fransche* Sterrekundige *Delambre*, die zulk een voornaam deel gehad heeft aan eene dergelyke meeting, eenige jaaren geleeden in *Frankryk* verrigt, voor onze Academie door den beroemden Kunstenaar *Lenoir* te *Parys* laat vervaardigen. Na de ontfangst van dit werktuig, zullen de beide geleerden hunnen arbeid op de bevroozen oppervlakte der rivier *Torno* voortzetten, en de yver en naauwkeurigheid, welken zy tot nog toe aangewend hebben, doen verwagten dat de weetenschappen weldra de vrugt, en ons land de eer van deeze nuttige onderneeming plukken zullen.

DEENEMARKEN.

De zwaare storm van den 3. November heeft in onze Hoofdstad, en op de schepen in de haven, eene groote schade aangerigt; en men vreest met reden voor de berigten, die van elders, en voornaamenlyk uit zee zullen inkomen. In de ziekte van Prins *Frederik* [niet den Kroonprins,] is deezer dagen weinig verändering voorgevallen, en men blyft dus altoos hoop behouden op deszelfs herstelling.

(*Het vervolg op de kant van deeze bladz.*)

land, als nog van kragt zouden zyn: de Ministers verklaarden, dat de integriteit van *Portugal* gewaarborgd was, te rekenen van den 29. September, en dat de bedingen van koophandel, welke tusschen dat Land en *Frankryk* stonden plaats te hebben, by de aanstaande onderhandelingen te *Amiens* bekend zouden worden. Nettegenstaande deeze verklaaring deed Lord *Grenville* eene afzonderlyke motie om mededeeling van het kortlings te *Madrid* gesloten Tractaat te verderen; dan, deeze voorslag werd ter zyde gesteld, en de Kamer ging tot de orde van den dag over. Het was Lord *Romney*, welke het dank-adres voorstoeg, tegens het welk hy inzonderheid Lord *Grenville*, dezes Broeder, de Marquis van *Buckingham*, de Graaf *Spencer* en de Bisschop van *Rochester* verzetteden, welke op huune beurt bestreden werden door den Hertog van *Clarence*, de Lords *Hobart*, *Pelham*, *Thurlow*, *St. Vincent*, *Nelson* en den Bisschop van *London*. De tusschenkomst van het dood des oorlogs niet bereikt was; dat de *Franschen* nieuwe kragten zouden verkrygen door het ongehoord bezit der [illegible] veringen, welken zy zig bevorgd hadden. Dat de Vreedsverstaard, dat *Engeland* in de tegenwoordige omstandigheden niet gene waarschuwingen vermeenden van bedingen, die aan hetzelve het voordeel verschaften, het welk in de oorlog te vinden geweest zou zyn. Deeze ver-

HELVETISCHE REPUBLYK.

Van de 25 Leden van den nieuwbenoemden Senaat hebben er twaalf bedankt, en de dertien overigen zig den 2. November gecostituueerd, onder het Voorzitterschap van den vermaarden Burger *Dolder*. Gelyk alle onwaarschynlingen, heeft ook die van 28 October tot onzent haare voorstanders en afkeurers. Onder de laatsten moet men meest alle de Ministers, verschillende Prefecten, en andere voornaame Ampteenaaren, die ook hunne demissie deels gekreegen, deels zelven genomen hebben. [*Uit be paaren, uit plaats gebrek, tot eene volgende gelegenheid, een aantal byzonderheden, tot deeze groote verandering van zaaken b trekkelyk.*]

GROOT-BRITTANNIËN.

De beantwoording der gedane Vreedes-Praliminairen met *Frankryk*, by het Parlement (gelyk men weet,) tot op den 2. November verschoven, heeft op dien dag plaats gehad, en is men vervolgens, aanleiding gegeven tot de hee [illegible] discussien, welke in beide de Kamers de zitting tot dri

Spreeker voort met te betoogen dat de Vreede van *Verfailles*, *Ryswyk*, *Aaken*, *Utrecht* en *Parys*, de omſtandigheden in aanmerking genoomen, waarin zy geſlooten zyn, voor *Engeland* op verre na zo onvoordeelig niet geweest waren als de voorwaarden van de thans getroffene Præliminairen inzonderheid daar men, en met deeze aanmerking beſloot Lord *Hawkesbury* zyn discours, ook de laagte moest mede reekenen tot welke wy de *Franſche* Zeemagt en Koophandel gebragt, en de hoogte tot welke wy de onze verheven hadden. Even als de Lord *Hawkesbury*, ten minſten wat de hoofdzaak betrof, ſtemden de Heeren *Pitt* en *Fox*, en eindelyk ging de Kamer eenpaarig tot het goedkeuren van het Dank Adres over.

De Zitting der Gemeentens van den volgenden dag was niet minder onſtuimig. Na een beſluit genoomen te hebben tot het onderhouden van 130. duizend Matroozen en Zeesoldaaten geduurende drie maanden, te reekenen van den eerſten January 1802., ging de Kamer terſtond tot de reſumtie van het Dank-Adres over. De discusſien omtrent de Vreedes voorwaarden, welke 'er het onderwerp van uitmaakten, begonnen op nieuw. Ditmaal was, onder allen, die het woord voerden, de Heer *Windham* de geen, welke het heftigſt tegen dezelven uitvoer. „Het geen ik gisteren gehoord heb, zeide hy, bevestigt myne voorgevoelens. Men ontveinst het gevaar niet; men vergenoegt zig met te hoopen, dat de Leeuw ons niet zal verſlinden, om dat hy nu geenen honger heeft; men bouwt zyne zeekerheid op eenen hoop gouds, even als of het niet bekend ware, dat zy, die het yzer bezitten, weldra meesters van het goud zyn. Men tragt eene bemiddeling met de eer te treffen. De eer der Natie is even als die der vrouwen; zodra zy aangeraakt is, is zy verlooren. Het is niet zo zeer het geen wy afſtaan, dat ik betreure, het is veel eer de uitwerking, welke zulks op het Nationaal character hebben zal. De vreede brengt ons in gemeenſchap met eene Natie, die noch godsdienst noch zedelykheid meer bezit. Wy zullen in *Engeland* menſchen zien aankomen, wier grondbeginſelen het verfoeyelykst gedeelte des menſchlyken geſlagts in hunnen verderfelyken invloed gewikkeld hebben, en die aan ons, als hunne wettige echtgenooten, vrouwen zullen durven voorſtellen, die zy in pagt hebben; de inneemende manieren, de bevallige omgang der *Franſchen* zullen ons verderf verhaasten. Dan, indien de zedelyke bezwaaren gewigtig zyn, de ſtaatkundige zyn het niet minder. *Frankryk* heeft onzen ondergang gezworen; het noemt ons met den naam van *Carthago*, en ik zie het, even als het oude *Romen*, gereed, om alleen den Vreede te verôveren, ten einde nieuwe kragten tot den Oorlog te verzamelen. — Ik ben verre van te zeggen, dat, zo men eenen aanſlag op het leeven van den Eerſten Conſul deed, het gelukken van denzelven eene verandering in de ſtaatzugtige bedoelingen van *Frankryk* zou te weeg brengen, noch, dat een algemeene opſtand de meeningen zou kunnen vernietigen, voor welken wy thans bedugt zyn; maar, het zou, in die onderſtelling, zeer mogelyk zyn, dat het Colosſus in duizend ſtukken brak, en dat ten minſten de landen, aan *Frankryk* onderworpen, hunne vryheid terug bekwamen." Op deeze woorden van den Heer *Windham* ontſtond zulk een gemor van afkeuring in de Kamer, dat het lange twyfelachtig ſcheen, of men hem zou toelaaten verder voorttegaan; eindelyk bedaarde de algemeene verontwaardiging, eenige ſtemmen riepen: *ga voort*, en hy vervolgde aldus: „Men ſpreekt van onze bondgenooten; ik zie 'er, jegens welken men zig de heiligſte verpligtingen opgelegd heeft, en met welken de Kamer zig niet in het minſte bezig houdt. Het zyn die ongelukkigen, wier yver en verkloektheid aan het Koninglyk huis van *Frankryk* zig by ons zo wel verdiend gemaakt heeft. In weerwil van het geen zy geleeden, in weerwil der ſtandvastigheid, met welke zy onze zaak aang kleefd hebben, worden zy door de Ministers vergeeten. Ten minſten behoorden deezen als eene voorwaarde gevorderd te hebben, dat zy in veiligheid naar hun Vaderland terug konden keeren. Dit is een ſchandelyk verzuim, tegen het welk ik ten ſtelligſte protesteere." — Na dat nog eenige andere leden geſproken waren, ging de reſumtie, even als de vorige dag het beſluit, door, zonder dat de Kamer tot eene hoofdelyke ſtemming over ging.

Den 6. November heeft de Koning de Dank Adresſen der beide Kamers aangenomen, en de afgevaardigde leden verzeekerd dat hy alles zou aanwenden om de Vreedes-onderhandelingen ten meesten nutte van *Engeland* te doen uitloopen.

De geſlooten Præliminairen hebben reeds eenen invloed gehad op de beſluiten van een onzer voormaalige Bondgenooten, den geweezen Stadhouder. Deeze Prins is den 4. November van *Yermouth* onder zeil gegaan, en zal zig provisioneel in zyne *Naſſauſche* Staaten ophouden.

FRANSCHE REPUBLYK.

Het feest van den 18. Brumaire, (9. November,) offchoon in een onggnſtig jaargetyde invallende, heeft des niettegenſtaande met de grootſte plegtigheid en by het ſchoonſte weder te *Parys* plaats gehad. De lugt, in den morgen van dien dag donker en regenagtig, helderde zig op ten twee uuren in den agtermiddag; ten drie uuren brak de zon door, en den avond was verrukkend. Het was reeds de derde maal, dat zig dit zelfde verſchynſel by onze openbaare feesten in dit jaar opdeed, en deeze opmerking is de oplettenheid des volks niet ontſnapt. De lugtbol, de ſchouwſpelen, de concerten, de illuminatiën, het vuurwerk, alles is volkomen geſlaagd. Ten vier uuren precies ſteeg de lugtbol uit het water der rieier de *Seine* ſtaatig in de hoogte, vier lugtreizigers met zig voerende, die, zo lang

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

Præliminairen in den hoogſten graad ſchandelyk en vernederend waren, zo wel met opzigt tot *Engeland*, het welk zyne voornaamſte voordeelen opöfferde, als met betrekking tot deszelfs bondgenooten, welken het op eene laffe wyze aan hun lot overliet. Lord *Grenville*, inzonderheid, klaagde, dat men de belangen van den Stadhouder verlaaten had, en voegde 'er by, dat, indien de *Porte* beter behandeld was, zy zulks niet aan ons Cabinet, maar aan het leger van *Egypten* te danken had. De anderen verdeedigen de geſlooten Præliminairen, en verklaarden dezelven voegzaam, vereerend, en op eenen vasten grondſlag rustend. Inzonderheid vermeenden de Lords *Eelham* en *Hobart*, dat men althans tegen de bedingen van het verdrag zig niet behoorde te verzetten, daar dezelven in den tegenwoordigen toeſtand van zaaken ten minſten even voordeelig waren, als die, welke men had by de onderhandelingen te *Ryſſel* voorgeſlagen. Eindelyk ging de Kamer tot de hoofdelyke ſtemming over en het Dank-adres werd met 94 tegen 10. ſtemmen goedgekeurd. Niet minder heevig dan by die der Lords waren de discusſien by de Kamer der Gemeentens. Na ſterke, doch grootendeels reeds bekende tegenwerpingen tegen de Præliminairen, door den Heer *Grenville*, den Broeder des Lords, en eenige andere leeden aangevoerd, nam Lord *Hawkesbury*, by een uitgebreid discours, de volleedige verdeedeging derzelven op. De bedoeling des oorlogs, verklaarde hy, was niet meer aanweezig, even min als de middelen om dien te voeren. Zonder eene nieuwe coalitie, en op deze ware in de tegenwoordige omſtandigheden geen vooruitzigt, was het *Engeland* alléén onmogelyk, *Frankryk* met vrugt op het vaste land te beoorlogen, en Colonien had dit laatſte 'er geene meer om te verliezen; *Engeland*, offchoon misſchien even veilig voor eenen inval had op het vaste land nog bondgenooten, wier belangen by eenen langeren oorlog gevaar liepen. Van den kant der inrigting van het Gouvernement der *Franſche* Republyk, kon men met recht nog eenige vrees voeden; dan, de gevaaren van 1801. waren niet meer de gevaaren van 1793. Het was voormaals door *Franksryks* GRONDBEGINSELEN, dat *Engeland* bedreigd werd; thans had men zig niet dan voor de MAGT dier Republyk te beveiligen. De Oorlog dus niet langer raadzaam en de vreede verkieslyk zynde, waren het de voorwaarden van dien vreede, welke voornamenlyk het onderwerp van den tegenwoordigen tegenſtand uitmaakten: „Het geen zig het eerst in de beſchouwing dier voorwaarden opdoet, vervolgde Lord *Hawkesbury*, is het lot onzer bondgenooten, om dat onze eer aan hetzelve verbonden is. Ongetwyffeld ware het te wenſchen geweest, dat wy eenen voordeeligen vreede voor hun allen hadden *kunnen* ſluiten; dan, de eenige voor wien wy als nog *verpligt* waren voorwaarden te bedingen, was het *Ottomaannisch* Ryk, om dat dit ryk alléén in zyn verbond met ons tot aan het eind was blyven volharden: en ook werkelyk hebben wy de integriteit van deszelfs bezittingen verzeekerd, en zelfs verkreegen, dat *Frankryk* de onafhangelykheid der Zeven Verëenigde Eilanden erkennen zoude. *Napels* had begeerd van ons Bondgenootſchap bevryd te zyn, verzogt onze ſchepen te kunnen wegzenden, om die van *Frankryk* in dezelven te ontfangen, en *Franſche* troepen ingenomen, beſtemd om tegen de onzen werkzaam te zyn: wat waren wy dus aan *Napels* verſchuldigd? *Portugal* was in eenen dergelyken toeſtand, en *Frankryk*, het Tractaat van *Badajoz* niet hebbende willen ratificeeren, had zyne vorderingen verhoogd, naar mate van de zwakheid van dat ongelukkig land: desniettemin zyn wy ten voordeele van *Portugal* in onderhandeling getreeden, en hebben verkreegen dat alle laatere afſtand vernietigd wierd. Alvoorens ik dit ſtuk laat vaaren moet ik nog ſpreeken van den Stadhouder en van den Koning aan *Sardinien*. De magtigſte drangredenen deeden ons belang ſcheppen in het lot van den Stadhouder; dan, geene hoegenaamde verpligting rustte op ons ten opzigte van dien Prins. In 1787. hebben wy, gezamentlyk met *Pruiſſen*, het Stadhouderlyk Gouvernement geguarandeerd. Wat hebben wy niet gedaan om hetzelve in ſtand te houden? en, indien *Pruiſſen* ons bygeſprongen ware, was het niet waarſchynlyk dat onze poogingen door eenen gelukkigen uitlag bekroond zouden geweest zyn? Ik zal nog zeggen, dat, wanneer een der gezamenlyke guarandeurs zig aan zyne verpligting onttrokken heeft, die van den anderen guarandeur niet meer beſtaat. Ondertuſſchen heeft het lot van den Stadhouder eerst opgehouden een punt der laatſte onderhandeling te worden, op de ſtellige verzeekering, niet alleen door het *Franſch* Gouvernement, maar door den Prins van *Orange* zelvengegeven, dat eene overeenkomst ten opzigte van deezen Prins zo goed als geſlooten was, en dat, zo deeze overeenkomst niet ten einde gebragt wierd, deszelfs belangen niet aan hnu zelven overgelaaten zouden worden. Wat den Koning van *Sardinien* betreft, is het genoeg bekend, dat hy, na zynen vreede in 1796. geſlooten te hebben, de bondgenoot van *Frankryk* werd." Omtrent *Engeland* zelf, verklaarde de Spreeker, te gelooven, dat het zig in dien toeſtand bevond, welke bloeyende en magtige ſtaaten eenmaal bereiken, en waarin voor hun de aanwas van nabuurige ryken voordeeliger geacht moet worden, dan eigen vergrooting, en dat dus het bezit van *Ceylon* en de *Trinidad* alles was, wat eene goede ſtaatkunde *Engeland* in de tegenwoordige omſtandigheden moest veroorlooven te wenſchen. „In weerwil van alle de voordeelen, welke ik opgeteld heb, vervolgde hy, zal ik deezen vreede niet *roemryk* noemen, (*luister*, *luister*, riep men op deeze woorden van alle kanten der zaal) men kan zig ten mynen koste verlustigen, indien men zulks verkiest; ik ken niets *roemryks* dan den oorlog; maar ik zal vraagen of deeze vreede niet *vereerend* is? men behoeft haar ſlegts te vergelyken met de vyf onderſcheidene vreedes voordraagen, welken wy ſints onze omwenteling geſlooten hebben." Vervolgens ging de Spreeker voort met te betoogen dat de Vreede van *Verfailles*, *Ryswyk*, *Aaken*, *Utrecht* en *Parys*, de omſtandigheden in aanmerking genoomen, waarin zy geſlooten zyn, voor *Engeland* op verre na zo onvoordeelig niet geweest waren als de voorwaarden van de thans getroffene Præliminairen inzonderheid daar men, en met deeze aanmerking beſloot Lord *Hawkesbury* zyn discours, ook de laagte moest mede reekenen tot welke wy de *Franſche* Zeemagt en Koophandel gebragt, en de hoogte tot welke wy de onze verheven hadden. Even als de Lord *Hawkesbury*, ten minſten wat de hoofdzaak betrof, ſtemden de Heeren *Pitt* en *Fox*, en eindelyk ging de Kamer eenpaarig tot het goedkeuren van het Dank Adres over.

De Zitting der Gemeentens van den volgenden dag was niet minder onſtuimig. Na een beſluit genoomen te hebben tot het onderhouden van 130. duizend Matroozen en Zeesoldaaten geduurende drie maanden, te reekenen van den eerſten January 1802., ging de Kamer terſtond tot de reſumtie van het Dank-Adres over. De discusſien omtrent de Vreedes voorwaarden, welke 'er het onderwerp van uitmaakten, begonnen op nieuw. Ditmaal was, onder allen, die het woord voerden, de Heer *Windham* de geen, welke het heftigſt tegen dezelven uitvoer. „Het geen ik gisteren gehoord heb, zeide hy, bevestigt myne voorgevoelens. Men ontveinst het gevaar niet; men vergenoegt zig met te hoopen, dat de Leeuw ons niet zal verſlinden, om dat hy nu geenen honger heeft; men bouwt zyne zeekerheid op eenen hoop gouds, even als of het niet bekend ware, dat zy, die het yzer bezitten, weldra meesters van het goud zyn. Men tragt eene bemiddeling met de eer te treffen. De eer der Natie is even als die der vrouwen; zodra zy aangeraakt is, is zy verlooren. Het is niet zo zeer het geen wy afſtaan, dat ik betreure, het is veel eer de uitwerking, welke zulks op het Nationaal character hebben zal. De vreede brengt ons in gemeenſchap met eene Natie, die noch godsdienst noch zedelykheid meer bezit. Wy zullen in *Engeland* menſchen zien aankomen, wier grondbeginſelen het verfoeyelykst gedeelte des menſchlyken geſlagts in hunnen verderfelyken invloed gewikkeld hebben, en die aan ons, als hunne wettige echtgenooten, vrouwen zullen durven voorſtellen, die zy in pagt hebben; de inneemende manieren, de bevallige omgang der *Franſchen* zullen ons verderf verhaasten. Dan, indien de zedelyke bezwaaren gewigtig zyn, de ſtaatkundige zyn het niet minder. *Frankryk* heeft onzen ondergang gezworen; het noemt ons met den naam van *Carthago*, en ik zie het, even als het oude *Romen*, gereed, om alleen den Vreede te verôveren, ten einde nieuwe kragten tot den Oorlog te verzamelen. — Ik ben verre van te zeggen, dat, zo men eenen aanſlag op het leeven van den Eerſten Conſul deed, het gelukken van denzelven eene verandering in de ſtaatzugtige bedoelingen van *Frankryk* zou te weeg brengen, noch, dat een algemeene opſtand de meeningen zou kunnen vernietigen, voor welken wy thans bedugt zyn; maar, het zou, in die onderſtelling, zeer mogelyk zyn, dat het Colosſus in duizend ſtukken brak, en dat ten minſten de landen, aan *Frankryk* onderworpen, hunne vryheid terug bekwamen." Op deeze woorden van den Heer *Windham* ontſtond zulk een gemor van afkeuring in de Kamer, dat het lange twyfelachtig ſcheen, of men hem zou toelaaten verder voorttegaan; eindelyk bedaarde de algemeene verontwaardiging, eenige ſtemmen riepen: *ga voort*, en hy vervolgde aldus: „Men ſpreekt van onze bondgenooten; ik zie 'er, jegens welken men zig de heiligſte verpligtingen opgelegd heeft, en met welken de Kamer zig niet in het minſte bezig houdt. Het zyn die ongelukkigen, wier yver en verkloektheid aan het Koninglyk huis van *Frankryk* zig by ons zo wel verdiend gemaakt heeft. In weerwil van het geen zy geleeden, in weerwil der ſtandvastigheid, met welke zy onze zaak aang kleefd hebben, worden zy door de Ministers vergeeten. Ten minſten behoorden deezen als eene voorwaarde gevorderd te hebben, dat zy in veiligheid naar hun Vaderland terug konden keeren. Dit is een ſchandelyk verzuim, tegen het welk ik ten ſtelligſte protesteere." — Na dat nog eenige andere leden geſproken waren, ging de reſumtie, even als de vorige dag het beſluit, door, zonder dat de Kamer tot eene hoofdelyke ſtemming over ging.

Den 6. November heeft de Koning de Dank Adresſen der beide Kamers aangenomen, en de afgevaardigde leden verzeekerd dat hy alles zou aanwenden om de Vreedes-onderhandelingen ten meesten nutte van *Engeland* te doen uitloopen.

De geſlooten Præliminairen hebben reeds eenen invloed gehad op de beſluiten van een onzer voormaalige Bondgenooten, den geweezen Stadhouder. Deeze Prins is den 4. November van *Yermouth* onder zeil gegaan, en zal zig provisioneel in zyne *Naſſauſche* Staaten ophouden.

FRANSCHE REPUBLYK.

Het feest van den 18. Brumaire, (9. November,) offchoon in een onggnſtig jaargetyde invallende, heeft des niettegenſtaande met de grootſte plegtigheid en by het ſchoonſte weder te *Parys* plaats gehad. De lugt, in den morgen van dien dag donker en regenagtig, helderde zig op ten twee uuren in den agtermiddag; ten drie uuren brak de zon door, en den avond was verrukkend. Het was reeds de derde maal, dat zig dit zelfde verſchynſel by onze openbaare feesten in dit jaar opdeed, en deeze opmerking is de oplettenheid des volks niet ontſnapt. De lugtbol, de ſchouwſpelen, de concerten, de illuminatiën, het vuurwerk, alles is volkomen geſlaagd. Ten vier uuren precies ſteeg de lugtbol uit het water der rieier de *Seine* ſtaatig in de hoogte, vier lugtreizigers met zig voerende, die, zo lang

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

---

de verwondering der vreemdelingen te weeg gebragt heeft, was de orde, welke de Policy alomme wist te doen onderhouden, en de eendragt, welke heerschte in deeze ontelbaare volks-verzameling, in een enkel punt van *Parys* saamgedrongen, en als het ware op een geſtapeld. Eene dier oorzaaken, welke het meest tot deeze orde medewerkte, was de wyze voorzorg, welke men genomen had, om het gebruik van rytuigen in den geheelen omtrek van het feest te verbieden; eene bepaaling, van welke ſlegts een eenig uitgezonderd werd, dat van den *Engelſchen* Vreedes-Gezant, Lord *Cornwallis*. By alle de voorgaan van de Policy, heeft echter een toeval plaats gehad, het welk zig onmoogelyk verhoeden kon. Een houten amphitheater, door het verzuim der Timmerlieden niet hegtin elkander gezet, en gelaurende het afſteeken van het vuurwerk met al te veel toeſchouwers overlaaden, is plotſeling ingeſtort, waar door ſommigen het leeven verloor en hebben, en anderen gevaarlyk gekwetst zyn.

Dags na het feest heeft de *Engelſche* Gezant Lord *Cornwallis* eene afzonderlyke audientie by den Eerſten Conſul gehad. Reeds eenige dagen vroeger had die Gezant bezoeken by de Miniſters en andere aanzienlyke perſoonen te *Parys* afgelegd. Van onze zyde is het Vreedes-Gezantſchap, het welk zig naar *Amiens* begeeven moet, met twee perſoonen, de burgers *Portalis* en *Roederer* de zoon, vermeerderd.

De lugtreiziger *Garnerin* heeft onlangs te *Bordeaux* weder eene proefneeming met zynen lugtbol en parachute gedaan; zie hier op welk eene wyze hy zelf van zynen togt verſlag doet: „Myne een-en-twintigſte lugtreize, die op den 30. October heeft plaats gehad, is ten 3. uuren, 45. minuuten, begonnen, in tegenwoordigheid van eene luisterryke verzameling van toeſchouwers, welke de levendigſte toejuichingen gaf aan de *Franſche* en *Engelſche* vlaggen, welke ik verëenigd naar boven voerde. De noorden wind, die op de oppervlakte der aarde regeerde, draaide een weinig westwaarts op de hoogte van 250. roeden, van waar ik eene parachute deed nederdaalen, die de aarde zo ſpoedig bereikte, dat ik, te midden van zo veele verwonderingswaardige voorwerpen, het meest by binnen het bereik van het gezigt waren, de toeſchouwers met hunne driekleurige vaandels begroetedden. De Eerſte Conſul volgde hen met zyne verrekyker. Ten zes uuren was de illuminatie in allen haaren luister, en bood, van den *Pont-Neuf* tot aan dien *de la Concorde*, het ſchouwſpel eener wezenlyke betoovering aan. Een triumph-boog, aan den *Pont-Neuf* opgerigt, deed de ſchoonſte uitwerking. De verlichting van het hotel der Invalides en van dat des Wetgeevenden Lighaams waren insgelyks allerluisterrykst. De tuin der *Tuilerien* geleek naar de betoverde tuinen van *Armide*. Glansryk verlichte ſchuiten met muzikanten dobberden op den vyver. Onder alle voorwerpen echter, welke de oplettendheid tot zig trokken, droeg geen een algemeener goedkeuring weg, dan de openbaare baden van *Tiger*. Het vuurwerk, ten half tien afgeſtoken, heeft dit feest op de luisterryke wyze beſlooten; men had in hetzelve alles verzameld, hetwelk de kunst in dat welk vermag, en de losbeſſing toleen die eens vulkaans. Het geen, te midden van zo veele verwonderingswaardige voorwerpen, het meest

Dags na het feest heeft de *Engelſche* Gezant Lord *Cornwallis*, welke aan dezelven gehegt was, behouden op de aarde

---

*** Voor VYF EN TWINTIG Guldens in plaats van DRIE EN ZEVENTIG Guldens, zo als de prys van de eerſte uitgave, geweest is, biedt de Boekverkooper *J. ALLART* by inteekening aan, volgens een Bericht, dat daarvan alomme gratis te bekomen is: een NIEUWE DRUK van de NIEUWE VERTAALING van den BYBEL, met *Aanmerkingen*, door Prof. Y. VAN HAMELSVELD, in gr. 8vo. Indien de Uitgeever tot deeze onderneeming een genoegzaam aantal Deelneemers ontfangt, waar aan hy, daar hetzelve nu door deeze goedkoope prys, tot een algemeen HUISBOEK in alle Christen-huisgezinnen, kan dienen, niet twyffelt, zal hy ten ſpoedigſten dit Werk ter perſſe brengen, en Deel voor Deel uitgeeven; tevens met zodanige *Verbeteringen*, als de AUTHEUR ſints de uitgave van den eerſten Druk, zal vermeenen daar in te moeten maken; zullende ook by deeze uitgaaf, de *Aanmerkingen*, gemaks halve niet in afzonderlyke ſtukken, maar onder de text zelve geplaatst worden; zynde eene proeve der uitvoering voorhanden, in het Bericht dat 'er van wordt uitgegeeven. De inteekening geſchiedt van nu af aan tot ultimo November deezes jaars, (en niet September, zo als abuſivelyk in het Berigt gedrukt is,) by bovengemelden Uitgeever, en alomme by de Boekverkoopers binnen de Republyk. Een Naamlyst der Inteekenaaren zal voor het Eerſte Deel worden gedrukt.

De ondergeteekende maakt hier mede bekend, dat bovengemelde Uitgaaf zyner Bybel vertaaling met de aanmerkingen, de plaats zal vervangen, van de bevorens door hem geäanonceerde Uitgaaf in *quarto*, welke geen voortgang zal hebben.

Y. VAN HAMELSVELD.

Door J. J. STUERMAN, in de Hage.